

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 2004/51/EF

2007/EØS/31/34

av 29. april 2004

om endring av rådsdirektiv 91/440/EØF om utvikling av Fellesskapets jernbaner(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 71 nr. 1,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen⁽³⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽⁴⁾, på grunnlag av Forlikskomiteens felles forslag som ble godkjent 23. mars 2004, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I rådsdirektiv 91/440/EØF av 29. juli 1991⁽⁵⁾ er det fastsatt at jernbaneforetak med lisens gis adgang til det transeuropeiske jernbanenett for godstransport og, senest fra 2008, til hele jernbanenettet for internasjonal godstransport.

- 2) Utvidelsen av denne adgangsretten til internasjonal jernbanegodstransport til å omfatte hele nettet fra 1. januar 2006 bør gi større fordeler enn forventet i forbindelse med overgang til andre transportmåter og utvikling av internasjonal godstransport med jernbane.

- 3) Utvidelse av denne adgangsretten til å omfatte alle typer godstransport med jernbane fra 1. januar 2007, i samsvar med prinsippet om adgang til å yte tjenester, ville gjøre jernbanen mer effektiv i forhold til andre transportmåter. Det ville også lette utviklingen av bærekraftig transport mellom og i medlemsstatene ved å fremme konkurransen og åpne for tilgang av ny kapital og nye foretak.

- 4) Dette direktiv er en del av en omfattende tiltakspakke som ble offentliggjort i hvitboken om transportpolitikk og omfatter direktiv 2004/49/EF om sikkerhet på Fellesskapets jernbaner (jernbanesikkerhetsdirektivet)⁽⁶⁾, direktiv 2004/50/EF om endring av direktivene om samtrafikkevne⁽⁷⁾ og forordning (EF) nr. 881/2004 om opprettelse av et europeisk jernbanebyrå (byråforordningen)⁽⁸⁾. Denne tiltakspakken, kalt «den andre jernbanepakken», ble vedtatt for å videreutvikle Fellesskapets rammeregler på jernbaneområdet, som fastsatt særlig ved direktiv 2001/12/EF⁽⁹⁾, 2001/13/EF⁽¹⁰⁾ og 2001/14/EF⁽¹¹⁾, som til sammen utgjør den såkalte «første jernbanepakken». For å komplettere rammereglene og fortsette innsatsen for å virkeliggjøre et integrert europeisk jernbaneområde, foreslo Kommisjonen 3. mars 2004 en tredje tiltakspakke som vil bidra ytterligere til at målet for dette direktiv nås. Dette foreslåtte tredje trinnet omhandler sertifisering av lokomotivførere, kvaliteten på jernbanegodstransport,

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 164 av 30.4.2004, s. 164, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 151/2004 av 29. oktober 2004 om endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 20 av 21.4.2005, s. 17.

⁽¹⁾ EFT C 291 E av 26.11.2002, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 61 av 14.3.2003, s. 131.

⁽³⁾ EUT C 66 av 19.3.2003, s. 5.

⁽⁴⁾ Europaparlamentsuttalelse av 14. januar 2003 (EUT C 38 E av 12.2.2004, s. 89), Rådets felles holdning av 26. juni 2003 (EUT C 270 E av 11.11.2003, s. 1) og Europaparlamentets holdning av 23. oktober 2003 (ennå ikke offentliggjort i EUT). Lovgivningsresolusjon av 22. april 2004 og rådsbeslutning av 26. april 2004.

⁽⁵⁾ EFT L 237 av 24.8.1991, s. 25. Direktivet endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/12/EF (EFT L 75 av 15.3.2001, s. 1).

⁽⁶⁾ Se EUT L 220 av 21.6.2004, s. 16.

⁽⁷⁾ Se EUT L 220 av 21.6.2004, s. 40.

⁽⁸⁾ Se EUT L 220 av 21.6.2004, s. 3.

⁽⁹⁾ EFT L 75 av 15.3.2001, s. 1.

⁽¹⁰⁾ EFT L 75 av 15.3.2001, s. 26.

⁽¹¹⁾ EFT L 75 av 15.3.2001, s. 29. Direktivet endret ved kommisjonsvedtak 2002/844/EF (EFT L 289 av 26.10.2002, s. 30).

passasjerrettigheter i internasjonal jernbanetransport og markedsåpning for internasjonal passasjertransport med jernbane. Som ledd i denne lovgivningsprosessen stemte Europaparlamentet allerede i oktober 2003 for en endring med sikte på markedsåpning for alle passasjertransport-tjenester innen 2008. Europaparlamentet og Rådet vedtok å undersøke den tredje tiltakspakken grundig. Når det gjelder markedsåpning for internasjonale passasjertransporttjenester, må Kommisjonens forslag om årstallet 2010 anses som en målsetting som gjør det mulig for alle operatører å forberede seg på egnet måte.

- 5) Kommisjonen bør granske utviklingen med hensyn til trafikk, sikkerhet, arbeidsvilkår og operatørers situasjon, og bør innen 1. januar 2006 utarbeide en rapport om denne utviklingen, eventuelt ledsaget av nye forslag som kan danne grunnlag for best mulige vilkår for medlemsstatenes økonomi, for jernbaneforetak og deres arbeidstakere, og for brukerne.
- 6) Godstransport med jernbane gir betydelige muligheter for å skape nye transporttjenester og forbedre eksisterende på nasjonalt og europeisk plan.
- 7) For å gjøre godstransport med jernbane fullt ut konkurransedyktig kreves det i stadig større grad et tilbud av omfattende tjenester, herunder transport mellom og i medlemsstatene.
- 8) Ettersom jernbanesikkerhet reguleres av direktiv 2004/49/EF, som ledd i Fellesskapets nye sammenhengende rammeregler for jernbanesektoren, bør bestemmelsene om sikkerhet i direktiv 91/440/EØF oppheves.
- 9) Direktiv 91/440/EØF bør derfor endres —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

I direktiv 91/440/EØF gjøres følgende endringer:

1. I artikkel 7 skal nr. 2 oppheves på ikrafttredelsesdatoen for europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/49/EF av 29. april 2004 om sikkerhet på Fellesskapets jernbaner.

2. I artikkel 10 gjøres følgende endringer:

a) Nr. 3 skal lyde:

«3. De jernbaneforetak som omfattes av artikkel 2, skal på rimelige vilkår gis adgang til det transeuropeiske jernbanenett for godstransport, definert i artikkel 10a og i vedlegg I, og senest 1. januar 2006 til hele jernbanenettet, med sikte på å drive internasjonal godstransport.

I tillegg skal jernbaneforetak som omfattes av artikkel 2, på rimelige vilkår og senest 1. januar 2007, gis adgang til infrastrukturen i alle medlemsstatene, med sikte på å drive alle typer godstransport med jernbane.»

b) Nr. 5 skal lyde:

«5. Jernbaneforetak som driver jernbanetransport skal inngå de nødvendige avtaler på grunnlag av offentlig rett eller privatrett med forvaltningen for den jernbaneinfrastruktur som brukes. De vilkår som gjelder for slike avtaler, skal sikre innsyn og ikke medføre forskjellsbehandling, i samsvar med bestemmelsene i europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/14/EF av 26. februar 2001 om fordeling av jernbaneinfrastrukturkapasitet, innkreving av avgifter for bruk av jernbaneinfrastruktur og sikkerhetsertifisering(*)»

(*) EFT L 75 av 15.3.2001, s. 29. Direktivet endret ved kommisjonsvedtak 2002/844/EF (EFT L 289 av 26.10.2002, s. 30).»

c) Nr. 6 skal lyde:

«6. Adgang til jernbanespor og yting av tjenester i de terminaler og havner som er tilknyttet de former for jernbanevirksomhet som er nevnt i nr. 1, 2 og 3, og som mer enn én sluttbruker benytter eller kan benytte, skal gis til alle jernbaneforetak uten forskjellsbehandling og på en måte som gir innsyn, og anmodninger fra jernbaneforetak kan pålegges begrensninger bare dersom det finnes gjennomførbare alternativer med jernbane på markedsvilkår.»

d) Nr. 8 skal lyde:

«8. Senest 1. januar 2006 skal Kommisjonen framlegge en rapport om gjennomføringen av dette direktiv for Europaparlamentet, Den europeiske økonomiske og sosiale komité, Regionkomiteen og Rådet.

Denne rapporten skal omhandle:

- gjennomføringen av dette direktiv i medlemsstatene og de ulike berørte organers faktiske arbeid,
- markedsutviklingen, særlig utvikling i internasjonal trafikk, virksomhet og markedsandel for alle markedsaktører, herunder nye aktører,
- virkningen på transportsektoren i sin alminnelighet, særlig med hensyn til overgang til andre transportmåter,
- virkningen på sikkerhetsnivået i hver enkelt medlemsstat,
- arbeidsvilkårene i sektoren, for hver enkelt medlemsstat.

Den skal eventuelt ledsages av egnede forslag eller anbefalinger om ytterligere fellesskapstiltak for å utvikle jernbanemarkedet og den rettslige rammen som styrer det.»

3. I artikkel 10b nr. 4 skal bokstav c) lyde:

«c) situasjonen for det europeiske jernbanenettet»

4. Artikkel 14 oppheves.

Artikkel 2

Medlemsstatene skal sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv senest 31. desember 2005. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

Når medlemsstatene vedtar disse bestemmelsene, skal de inneholde en henvisning til dette direktiv eller ledsages av en slik henvisning når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen vedtas av medlemsstatene.

Artikkel 3

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg, 29. april 2004.

For Europaparlamentet

P. Cox

President

For Rådet

M. McDowell

Formann